

Bemærkninger til forslaget

Det økologiske perspektiv

Brundtlandkommissionens anbefalinger om at opprioritere og integrere miljøhensynene på alle niveauer i beslutningsprocessen medfører en række ændringer i den samfundsmæssige planlægning og styring, hvis den politiske udvikling som Brundtlandskommissionen har sat igang, skal omsættes i en ændret politisk praksis.

Beslutningsforslaget omhandler konsekvenserne af ovenstående.

På det overordnede styringsmæssige niveau vil der fortsat være behov for den traditionelle reguleringspolitik samt for egentlige forbud. Men denne politik vil i stigende omfang blive suppleret af miljøpolitiske tiltag, som ved hjælp af prisdannelsen/markedsmekanismerne, grønne afgifter/skatter, tilskud, miljøaftaler, samt målrettet miljøoplysning, skal forfølge den overordnede miljømålsætning: at en rationel adfærd også skal være økologisk rationel.

Dette sker kun, hvis der sker en sammenkædning af det økonomiske handlerum med de økologiske realiteter. Dette forudsætter igen en sammenhængende strategisk miljøplanlægning, der løbende (hvert 3. år) sammenholder de politisk fastsatte miljømål med de miljømæssige realiteter samt vurderer konsekvenserne af de langsigtede miljøtiltag med henblik på at justere målsætning og midler, så den totale miljøeffekt af den førte politik bliver optimal.

Den strategiske miljøplanlægning erstatter således ikke de allerede udarbejdede handlingsplaner inden for energi, transport og landbrug. Den sammenhængende strategiske miljøplanlægning udbygger og supplerer derimod de eksisterende handlingsplaner med et planlægningsystem, der sikrer en løbende revision af alle sektorielle miljøhandlingsplaner. Samtidig er det hensigten, at der udarbejdes handlingsplaner for alle sektorområder.

Forslaget er en opfølgning af den Rio-dagsordenen som Folketinget vedtog den 3. december 1992 (F 9) se Folketingstidende, Folketingets forhandlinger 1992-93 sp. 3044 ff., hvori det fastslås:

– at der på nationalt plan videreudvikles en overordnet rullende miljøplanlægning og -prioritering ba-

seret på en fortløbende overvågning og fremskrivning af miljøets og naturens tilstand.

Til beslutningsforslaget er ligeledes hentet inspiration fra faglig rapport udgivet af Danmarks Miljøundersøgelser nr. 57-1992 om miljø og livskvalitet 1994-2000. Rapporten omhandler problemet om udvikling af værktøjer til mellem- og langsigtet fremskrivning af miljøtilstanden koblet til samfundets strukturelle, teknologiske og økonomiske udvikling samt mulige midler til at løse de afledte miljøproblemer.

Strategisk miljøforvaltning

På det forvaltningsmæssige område skal Miljøministeriet styringsmæssigt ligestilles med Finansministeriet. Det skal ske som en praktisk og politisk konsekvens af Brundtlandkommissionens anbefalinger af, at miljøhensynene integreres i alle politikområder.

I takt med integrationen af denne grønne tankegang vil behovet for at skabe sammenhæng og overblik vokse tilsvarende, ligesom det i mange år har været tilfældet på det økonomiske område. Dette sikres bedst gennem oprettelsen af en rullende sammenhængende miljøplanlægning i Miljøministeriets regi.

Den strategiske miljøplanlægning bør bygge på følgende principielle arbejdsdeling mellem Miljøministeriet og sektorministerierne:

a) Miljøministeriet identificerer og kortlægger miljøinteresserne, ud fra hvilke de politiske målsætninger defineres og fastlægges. På dette grundlag vurderes det, om de anvendte midler kan opfylde den ønskede målsætning. Der udarbejdes endvidere forslag til ændret målopfyldelse, i det omfang den indsamlede viden nødvendiggør noget sådant. Endelig udarbejdes et udviklingsscenarie for forskellige tidsforløb for målopfyldelsen.

b) Sektorministerierne foreslår i et samarbejde med Miljøministeriet og ud fra deres sektorkendskab de midler, som ministeriet mener kan opfylde de foreslåede målsætninger. Efter en politiske realitetsbehandling er sektorministerierne inden for de rammer,